

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/64/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3119015289
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3119015289.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Petra Tótha v trestnej veci proti obžalovanému Q. O., nar. XX.XX.XXXX v W., trvale bytom obec F., okres W., t. č. vo výkone väzby v Ústave na výkon väzby Ilava, pre pokus trestného činu zločinu znásilnenia podľa § 14 odsek 1 k § 199 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. f) Tr. zákona, o odvolaní prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín v neprospech obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. mája 2020 pod sp. zn. 2T/130/2019, na verejnom zasadnutí konanom v Trenčíne dňa 28. júla 2020 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 odsek 1 písm. d), písm. e), odsek 2 Tr. poriadku s a
v napadnutom rozsudku z r u š u j ú výroky o treste odňatia slobody a určenom spôsobe jeho výkonu.

Na podklade 322 odsek 3 Tr. poriadku súd obžalovanému Q. O., nar. XX.XX.XXXX v W.

u k l a d á

podľa § 199 odsek 2 Tr. zákona s prihliadnutím na § 36 písm. l), písm. n) a za
použitia § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 5 a odsek 8 Tr. zákona a § 39 odsek 2 písm. c) Tr.
zákona trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona súd obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody z a r a d
u j e do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

o d ô v o d n e n i e :

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín dňa 28. mája 2020 pod sp. zn. 2T/130/2019 bol obžalovaný Q. O., nar. XX.XX.XXXX, na podklade obžaloby prokurátorky Okresnej prokuratúry Trenčín zo dňa 28. októbra 2019 pod č. k. 2Pv 348/19/3309-48 uznaný za vinného zo spáchania pokusu trestného činu zločinu znásilnenia podľa § 14 odsek 1 k § 199 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. f) Tr. zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 13.06.2019 v čase okolo 12.30 hod. nad obcou B. S. V., v lokalite nazývanej Z. časť, na lúke pri pojazdnej maringotke modrej farby, po tom, čo ku nemu prišla poškodená ťažko zdravotne postihnutá V. W., ktorá má poruchu reči s neschopnosťou rozprávať a začala sa ho pýtať na cestu ku zručanině hradu spôsobom, že mu písala vety do mobilného telefónu, ktoré mu ukazovala, jej odpovedal, že cestu nepozná, a keď poškodená odchádzala preč, prišiel ku nej, chytil ju za ruku a začal ju proti jej vôli ohmatávať na prsiach, najprv cez tričko, potom jej tričko použitím sily vyhrnul, pokračoval v ohmatávaní cez podprsenu a neskôr aj na nahé prsia, poškodená sa bránila, dôsledkom čoho spadla chrbtom na zem, kedy si obvinený na ňu ľahol, ruky jej stále držal a začal jej lízať prsia,

stiahol jej krátke nohavice a začal ju hladiť po vagíne, stiahol jej nohavičky, hladil ju až jej do pohlavného orgánu vopchal prst, poškodená sa bránila kopaním a škriabaním obvineného na tvár, pokúšala sa ujsť a odtlačala ho od seba, po chvíli sa obvinený postavil, stále ju držal za ruky, vytiahol svoj pohlavný orgán a násilím na neho položil ruku poškodenej, od ktorej chcel, aby mu vykonala orálny sex a súložila s ním, potom jej povedal, že za súlož jej zaplatí 20,- €, pustil poškodenú a odišiel do maringotky pre peniaze, čo poškodená využila a utiekla z miesta vyhľadať pomoc.

Za to bol odsúdený podľa § 199 odsek 2 Tr. zákona, § 36 písm. l), písm. n) Tr. zákona za použitia § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 5, odsek 8 Tr. zákona, § 39 odsek 1, odsek 2 písm. c), odsek 3 písm. d) Tr. zákona na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov, na výkon ktorého bol podľa § 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona zaradený do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a podľa § 73 odsek 2 písm. a) Tr. zákona mu bolo uložené aj ochranné ústavné sexuologické liečenie.

Proti tomuto rozsudku, v pätnásťdňovej lehote po jeho vyhlásení, podala odvolanie prokurátorka v neprospech obžalovaného čo do výroku o uloženom treste a určenom spôsobe jeho výkonu. V písomnom odôvodnení odvolania prokurátorka uviedla, že sa so všetkými úvahami prvostupňového okresného súdu, ktoré ho viedli k uloženiu päťročného trestu odňatia slobody, za použitia ustanovenia § 39 odsek 1, odsek 2 písm. c), odsek 3 písm. d) Tr. zákona stotožniť nemôže. Poukázala na to, že z vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní vyplynulo, že obžalovaný bol doposiaľ 4-krát súdne trestaný, i keď prvé tri odsúdenia majú účinok zahladených odsúdení. Naposledy bol obžalovaný právoplatne odsúdený rozsudkom Okresného súdu Svidník zo dňa 07. marca 2012 pod sp. zn. 2T/89/2011 pre spáchanie zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody aj za použitia § 39 odsek 1 Tr. zákona vo výmere 5 rokov a 6 mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia a tento uložený trest vykonal dňom 25. marca 2018. Z uvedeného je zrejmé, že obžalovanému už bol za obdobný zločin uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, s jeho mimoriadnym znížením pod zákonnú dolnú hranicu trestnej sadzby, čo evidentne nemalo na neho pozitívny vplyv. Práve s ohľadom na pomery obžalovaného, už raz odsúdeného za obdobný zločin a čas, kedy vykonal uložený trest odňatia slobody za jeho spáchanie, s prihliadnutím aj na všetky okolnosti prípadu v prejednávanej veci, kedy u obžalovaného bola znalkyňou z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie, alkoholizmu, toxikománie Q.. P. D. konštatovaná znížená ovládacia zložka na polovicu, v dôsledku vrodenej sexuálnej deviácie má prokurátorka za to, že prvostupňový okresný súd síce správne aplikoval ustanovenie § 39 Tr. zákona, avšak ním uložený trest odňatia slobody obžalovanému sa javí neprimerane miernym, keďže obžalovanému hrozilo uloženie takéhoto trestu vo výmere najmenej 9 rokov a 8 mesiacov - s prihliadnutím na prevažujúce poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l), písm. n) Tr. zákona. Je potrebné tiež prihliadnuť na to, že obžalovaný sa dopustil násillia na sluchovo postihnutej osobe, ktorej tak spôsobil doživotnú psychickú traumu. Preto navrhla, aby Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok vo výrokoch o uloženom treste a určenom spôsobe jeho výkonu podľa § 321 odsek 1 písm. d), písm. e) Tr. poriadky a aby sám podľa § 322 odsek 3 Tr. poriadku obžalovanému podľa § 199 odsek 2 Tr. zákona, s prihliadnutím na § 36 písm. l), písm. n) Tr. zákona za použitia § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 5 a odsek 8 Tr. zákona a za použitia § 39 odsek 1, odsek 2 písm. c) Tr. zákona, odsek 3 písm. d) Tr. zákona primeraný prísnejší trest odňatia slobody, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a popritom aj ochranné ústavné psychiatrické a sexuologické liečenie.

K písomnému odôvodneniu odvolania prokurátora sa vyjadril i obžalovaný. Prostredníctvom obhajcu uviedol, že odvolanie prokurátorky považuje v celom rozsahu za nedôvodné. Napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa považuje za správny a zákonný vo všetkých smeroch. Nestotožňuje sa s odvolacími námietkami prokurátorky v tom, že je potrebné prihliadať či dokonca uvádzať aj zahladené odsúdenia. Uloženie prísnejšieho trestu nepovažuje za účelné, pokiaľ sa nebude riešiť príčina, ktorá ho viedla k spáchaniu žalovaného trestného činu a v tomto smere poukázal na závery znalkyne Q.. P. D. - B. z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie a sexuológie. ňou diagnostikovaná psychická porucha u jeho osoby, resp. vrodená sexuálna deviácia, o ktorej doposiaľ nevedel, odôvodňuje špecifický postup voči nemu, upravený v ustanovení § 39 odsek 2 písm. c) Tr. zákona. Práve uložené ochranné opatrenie súdom prvého stupňa dostatočne vyváži prísnejší trest odňatia slobody, než aký mu bol súdom prvého stupňa v napadnutom rozsudku uložený. I tak uložený trest v napadnutom rozsudku osobne ešte pokladá za prísny. Poukázal tiež na to, že od počiatku trestného stíhania sa k spáchaniu skutku priznal, pri vyšetrovaní spolupracoval a doposiaľ si

sám nevie vysvetliť, „čo ho to pochytilo“ a verí, že uložené predmetné ústavné liečenie mu pomôže uvedomiť si svoj problém v sexualite a naučiť sa svoje konanie do budúcnosti ovládať. Preto represívny účinok trestu v jeho prípade nemá výraznejší význam, pretože na zabránenie v jeho trestnoprávnom konaní bolo a je zistenie vrodenej sexuálnej poruchy, jej uvedomenie si a jej liečenie, čo malo byť zistené už v prípade jeho predchádzajúceho odsúdenia za obdobnú trestnú činnosť. Tiež namietol konštatovanie prokurátorky o tom, že prežitie udalosti sú pre poškodenú doživotne traumatizujúce, pretože jeho konanie voči nej iba môže mať takýto následok. Preto navrhol, aby Krajský súd v Trenčíne, ako odvolací súd odvolanie prokurátorky ako nedôvodné podľa § 319 Tr. poriadku zamietol.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátorka krajskej prokuratúry v rámci konečného návrhu uviedla, že sa stotožňuje s odvolaním podriadenej prokurátorky ako aj s dôvodmi uvedenými v písomnom odôvodnení jej odvolania a navrhla, aby odvolací súd rozhodol tam spôsobom uvedeným.

Obhajca obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu právom konečného návrhu s poukazom na to, čo uviedol v písomnej reakcii na písomné odôvodnenie odvolania prokurátorky a s poukazom na správny a zákonný rozsudok súdu prvého stupňa vo všetkých jeho výrokoch, navrhol odvolanie prokurátorky podľa § 319 Tr. poriadku ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že sa stotožňuje so všetkým, čo uviedol jeho obhajca právom konečného návrhu.

Podľa § 317 odsek 1 Tr. poriadku ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 odsek 1 Tr. poriadku alebo nezruší rozsudok podľa § 316 odsek 3 Tr. poriadku, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytykané prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Tr. poriadku - v posudzovanom prípade výlučne len podľa písm. c), t. j. pri zásadnom porušení práva na obhajobu.

Krajský súd, ako odvolací súd preskúmal v intenciách § 317 odsek 1 Tr. poriadku napadnutý výrok rozsudku súdu prvého stupňa, pričom pokiaľ ide o výrok o vine, súd prvého stupňa postupoval v súlade so zákonom, keď po tom, čo prijal na hlavnom pojednávaní vyhlásenie obžalovaného podľa § 257 odsek 1 písm. b) Tr. poriadku o vine, uznal obžalovaného napadnutým rozsudkom vinným zo spáchania pokusu trestného činu zločinu znásilnenia podľa § 14 odsek 1 k § 199 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. f) Tr. zákona, pretože tento svojím konaním popísaným v skutku naplnil všetky potrebné formálne zákonné znaky citovaného trestného činu, vyjmúc však jeho dokonanie, ku ktorému však bol veľmi blízko. Krajský súd však musí konštatovať, že obžalovaný (so zreteľom aj na platnú judikatúru, viď napr. rozsudok Najvyššieho súdu SR v Bratislave zo dňa 22. októbra 2013, sp. zn. 2Tdo/49/2013) tak, ako to vyplýva zo žalovaného skutku, svojím konaním - vykonanými sexuálnymi praktikami naplnil súčasne aj formálne znaky trestného činu zločinu sexuálneho násillia podľa § 200 odsek 1, odsek 2 písm. b) Tr. zákona s poukazom na § 139 odsek 1 písm. f) Tr. zákona, čo orgány činné v trestnom konaní a prvostupňový okresný súd, keďže v tomto smere nijako nereagoval, prehliadli, avšak vzhľadom na už právoplatne prijaté vyhlásenie o uznaní viny obžalovaného nebolo možné uvedenú skutočnosť, v neprospech obžalovaného už zohľadniť. Keďže odvolací súd v napadnutom rozsudku vo vzťahu k výroku o vine a v postupe súdu výroku o vine predchádzajúcom nezistil chyby odvolaním nevytykané a odôvodňujúce podanie dovolania (iba v prospech obžalovaného), preskúmal z podnetu podaného odvolania len napadnutý výrok o uloženom treste odňatia slobody a určenom spôsobe jeho výkonu a súvisiace výroky o uložených primeraných povinnostiach a obmedzeniach a dospel k záveru, že odvolanie prokurátorky, ktoré bolo podané oprávnenou osobou a včas, je dôvodné.

Prvostupňový okresný súd, po tom, čo mu už raz krajský súd uznesením zo dňa 14. januára 2020 pod sp. zn. 2To/177/2019 zrušil jeho meritórne rozhodnutie - rozsudok v súvisiacich výrokoch o trestnoprávnych sankciách s výrokom o vine a prvostupňový súd, rešpektujúc právny názor krajského súdu doplnil dokazovanie zákonným spôsobom, vrátane výsluchu znalkyne prostredníctvom obrazovo-zvukového prenosu, v posudzovanom prípade pri (opätovnom) ukladaní trestnoprávnych sankcií najskôr postupoval správne a zákonne, keď u obžalovaného identifikoval dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l) a písm. n) Tr. zákona, keďže tieto jeho zistenia a ich priznanie obžalovanému v jeho prospech majú oporu v skutkových zisteniach okresného súdu. Obžalovaný sa k spáchaniu žalovaného skutku priznával prakticky od začiatku trestného stíhania a uveriteľne svoj spáchaný skutok aj oľutoval

urobeným vyhlásením o uznaní viny v celom rozsahu, ktoré okresný súd po splnení všetkých procesných podmienok aj prijal, čím napomohol objasneniu spáchanej trestnej činnosti, predovšetkým však pomohol prokurátorovi (žalobcovi) ako nositeľovi dôkazného bremena, tiež prispel súčasne k hospodárnosti celého trestného konania ako aj k nespochybniteľnosti a k stabilite výroku o vine v napadnutom rozsudku. Okresný súd tiež nepochybil, keď na druhej strane v prospech obžalovaného aplikoval aj ustanovenia § 38 odsek 2, odsek 3, odsek 5 a odsek 8 Tr. zákona, keďže pre ich aplikáciu boli splnené všetky zákonné podmienky. Rovnako tak tomu bolo aj pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 39 odsek 2 písm. c) Tr. zákona, keďže z vykonaného znaleckého dokazovania bolo preukázané, že obžalovaný konal v stave zmenšenej príčetnosti tým, že jeho ovládacie schopnosti, v dôsledku znalkyňou diagnostikovanej sexuálnej deviácie, ktorú ona podrobne a zrozumiteľne, až vo svojom výsluchu na hlavnom pojednávaní popísala, o ktorej doposiaľ obžalovaný subjektívne nevedel, boli znížené o polovicu. Pokiaľ však súd prvého stupňa súčasne opakovane tak, ako predtým v napadnutom a zrušenom prvom meritórnom rozhodnutí aplikoval aj ustanovenie o mimoriadnom znížení trestu podľa ustanovenia § 39 odsek 1 Tr. zákona, pre takúto aplikáciu neboli podľa krajského súdu splnené zákonné podmienky a tieto nevyplývajú ani z vykonaných dôkazov a ani z odôvodnenia napadnutého rozsudku prvostupňového súdu. Prvostupňový súd teda pochybil nie len v konštatovanej aplikácii mimoriadneho zníženia trestu podľa § 39 odsek 1 Tr. zákona, avšak podstatnejšie pri konečnom vymeraní trestu odňatia slobody obžalovanému. Krajský súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odvolacími námietkami prokurátorky o uložení neprimerane mierneho trestu odňatia slobody obžalovanému. V tejto súvislosti je nevyhnutné poukázať na to, že už v uznesení zo dňa 14. januára 2020, sp. zn. 2To/177/2019 krajský súd celkom zrozumiteľne poukázal na neprimeranosť uloženého päťročného trestu odňatia slobody obžalovanému, a to aj pri aplikácii mimoriadneho zníženia trestu odňatia slobody podľa § 39 odsek 2 písm. c) Tr. zákona, kedy však ale súd nie je viazaný zákonnými limitmi podľa odseku 3 citovaného zákonného ustanovenia, čo zrejme prvostupňový súd prehliadol a rovnako prokurátorka i obhajca obžalovaného tak, ako to vyplýva z obsahov odôvodnenia odvolania a vyjadrenia obžalovaného prostredníctvom obhajcu k nemu. Súd prvého stupňa teda pri prakticky nezmenenej dôkaznej situácii aj po vykonaní dokazovania v naznačenom smere krajským súdom, tento jeho právny záver o neprimeranom mierne uloženom treste obžalovanému ignoroval a opätovne obžalovanému v napadnutom rozsudku uložil neprimerane mierny trest odňatia slobody. Prehliadol, že príčetnosť obžalovaného, ktorá síce založila dôvod pre mimoriadne zníženie trestu u neho, avšak pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej sadzby, ktorá je až 9 rokov a 8 mesiacov, je znížená iba ovládacou zločkou o polovicu, avšak na druhej strane pri plnom zachovaní jeho rozpoznávacích schopností o svojom, a to i protiprávnom konaní, je takýto trest, aj vzhľadom na všetky okolnosti prípadu, osobu obžalovaného- jeho predchádzajúce odsúdenie za obdobný skutok, kde mu bol uložený totožný trest odňatia slobody ako v posudzovanom prípade, aj so zreteľom na všetky skutkové okolnosti prípadu, obžalovaným dokonané sexuálne praktiky na poškodenej a jeho následne očakávanie z pohlavného styku s ňou, k čomu však nie pričinením obžalovaného nedošlo a napokon aj následok v podobe zrejmej psychickej traumy u poškodenej, skutočne príliš miernym a teda neprimeraným trestom pre obžalovaného. Na druhej strane krajský súd uvádza, že skutočnosť, že sa obžalovaný dopustil sexuálneho násillia na poškodenej, ktorá je telesne postihnutou, pre svoju poruchu sluchu, zohľadniť v neprospech obžalovaného nebolo opätovne možné v súlade so zásadou zákazu pričítania tej istej okolnosti, keďže táto okolnosť podmienila použitie, resp. aplikáciu prísnejšej kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu podľa § 199 až na odseku 2 Tr. zákona. Absolútne však nemožno súhlasiť so zvýrazneným záverom, resp. konštatovaním prvostupňového súdu v tom, že práve uloženie ochranného opatrenia v posudzovanom prípade najlepšie zaručí prevýchovu obžalovaného(!). Z charakteru inštitútu súdom prvostupňového uloženého ochranného uloženého predmetného ochranného opatrenia nevyplýva žiadna funkcia prevýchovy. Takúto funkciu sčasti plní samotný trest a ochranné opatrenie, ktoré je zamerané na odstraňovanie či aspoň potlačovanie príčin páchania trestných činov ich páchatelmi len dopĺňa takýmto spôsobom účel trestu v zmysle § 34 Tr. zákona a istou mierou prispieva tak aj k ochrane spoločnosti od páchania trestnej činnosti smerom do budúcnosti. Taktiež nie je možné opomenúť aj očakávaného účinky generálnej prevencie v posudzovanom prípade a to aj napriek existencii u obžalovaného diagnostikovanej doposiaľ nezistenej sexuálnej poruchy, ktorá nemôže byť prevládajúcim faktorom pri ukladaní trestu.

Krajský súd, akceptujúc tým i odvolacie námietky prokurátorky preto dospel k záveru, že obžalovanému pre náležité naplnenie očakávaného účelu trestu je nevyhnutné uložiť trest odňatia slobody, spojený s jeho bezprostredným výkonom a vo výmere väčšej, než mu bol súdom prvého stupňa uložený. Preto po zrušení napadnutého rozsudku vo výrokoch o uloženom treste odňatia slobody, určenom spôsobe

jeho výkonu, aplikujúc všetky poľahčujúce okolnosti a mimoriadne zníženie trestu podľa § 39 odsek 2 písm. c) Tr. zákona tak, ako ich správne aplikoval už prvostupňový okresný súd, uložil obžalovanému nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov a 6 (šesť) mesiacov. Na výkon uloženého trestu odňatia slobody krajský súd obžalovaného zaradil podľa § 48 odsek 2 písm. b) Tr. zákona do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Teda tak, ako to už pôvodne urobil správne aj prvostupňový súd, keďže obžalovaný bol v ostatných desiatich rokoch pred spáchaním posudzovanej trestnej činnosti vo výkone trestu odňatia slobody a iné, či už miernejšie alebo prísnejšie zaradenie ani krajský súd nepovažoval za nevyhnutné. Takto uložený trest obžalovanému, spolu s už uloženým ochranným opatrením, ktoré týmto rozsudkom zostáva nedotknuté, je trestom konformným pre dosiahnutie očakávaného účelu trestu podľa § 34 odsek 1, odsek 4 Tr. zákona a vyjadruje v dostatočnej miere aj morálne odsúdenie protiprávneho konania obžalovaného spoločnosťou.

Krajský súd vzhľadom na uvedené, z podnetu dôvodne podaného odvolania prokurátorkou v neprospech obžalovaného preto rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku a súčasne uzatvára, že týmto rozsudkom nie sú dotknuté ostatné výroky napadnutého rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.